ДГ „Еделвайс” гр. Кюстендил

ул. „Бенковски” № 12, Website: www.dg- edelvais.com, тел. +359 78 55 20 71,
email: info-1000056@edu.mon.bg

Утвърдил:
Мариана Атанасова
Директор на ДГ „Еделвайс“
Заповед № 24/16.09.2026 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ДГ „ЕДЕЛВАЙС“- ГР. КЮСТЕНДИЛ
УЧЕБНА 2026-2027 г.

Детската градина е първото стъпало в етапа на развитие на всяко дете. Тя е мястото, където започва образованието на детето и където то получава първите грижи, знания, умения и компетентности. Образованието е нещо повече от придобиването само на знания. По време на своя растеж и заниманието със заобикалящата го среда детето се учи как да създава своя представа за света и да се занимава активно с него. Възпитанието и образованието са процес на развитие на личността и помагат на детето да се справя с живота.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмната система, като част от стратегията за развитие на детската градина.

Предучилищното образование осигурява възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас. Постъпването на децата за предучилищно образование се осъществява целогодишно. Задължителното предучилищно образование се осъществява във втора, трета и четвърта възрастова група. Децата от различните възрастови групи, в зависимост от броя им, се разпределят в групи.

В детска градина ,,Еделвайс“, поради недостатъчния брой за сформиране на група от деца в съответната възрастова група, през учебната 2026-2027 г. след решение на педагогическия съвет са сформирани 6 разновъзрастови групи.

Програмната система на ДГ „Еделвайс“ е разработена на основание ЗПУО и Наредба № 5 за предучилищно образование и **цели:**

Изграждането на автономни и инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи базови компетентности, осъзнаващи силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на обществото.

Полагането на основите за учене през целия живот и постигането на цялостно развитие на децата- езиково, познавателно, емоционално, социално, творческо, духовно-нравствено, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

Осигуряване на образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра, определени от ДОС.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати, са по посока за всяка възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско, екологично, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати:

- **Български език и литература;**
- **Математика;**
- **Околен свят;**
- **Изобразително изкуство;**
- **Музика;**
- **Конструиране и технологии;**
- **Физическа култура.**

Програмната система е съобразена със следните изисквания:

- Да отчита спецификите на детската градина и на групите;
- Да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.
- Да предлага цялостна концепция за обучение, възпитание и социализация на деца с различна календарна възраст в разновъзрастови групи.

- Да създава условия за придобиване на компетентностите по всяко образователно направление;

Програмната система включва:

- Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
- Тематично разпределение за всяка възрастова група;
- Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

1. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1.1 ПОДХОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

За постигане на поставените цели детска градина „Еделвайс“ използва:

Индивидуален подход – съобразно личностните потребности на детето, в съответствие с особеностите, възможностите и нивото на развитие на детето. В разновъзрастовите децата изпълняват различни по сложност задачи с различни очаквани резултати.

Игрови подход;

Хуманно-личностен подход – поставяне на детето в центъра на цялостната дейност, уважение към личността и достойнството на човека;

Ситуационен подход – включване на децата в разнообразни ситуации, които стимулират техните емоционални и познавателни преживявания;

Компетентностен подход- компетентностният подход се фокусира върху резултата, но резултатът не като сума от усвоена информация, а като комплекс от умения за действие в различни нестандартни ситуации. Съществена част от компетентностния подход е умението да се извършват наблюдения. Периодът на предучилищното образование е най-подходящият за целта. Компетентностният подход се фокусира върху резултата, но резултатът не като сума от усвоена информация, а като комплекс от умения за действие в различни нестандартни ситуации.

Водещ педагогически подход е **ситуационният.** Ситуационният подход произлиза от семантиката на думата „ситуация”. От това следва, **че основна форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация**. Акцентът пада на педагогическото взаимодействие между детето и учителя, детето представлява уникална индивидуалност, която носи в себе си определени заложби.

1.2. ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАЙМОДЕЙСТВИЕ:

Предучилищното образование полага основите на учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат и се организира в основна форма и в допълнителни форми. Формите на педагогическо взаимодействие са организирани в съответствие с прилаганата в ДГ „Еделвайс” програмна система при зачитане интересите и потребностите на децата.

В учебното време се организират както основна, така и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време- само допълнителни форми. В детската градина се осигуряват условия и време за игра, почивка и следобеден сън, време за хранене, дейности по избор на детето. Учителите в групите определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по образователните направления:

- БЕЛ

- Математика
- Околен свят
- Изобразително изкуство
- Музика
- Конструиране и технологии
- Физическа култура

При разновъзрастовите групи педагогическите ситуации са съобразени с различните нива на познавателни умения и различна трудност на задачите за децата. Седмичното разпределение се съставя се от учителите на групата преди началото на учебната година и се утвърждава от директора. В него ясно е разписан броят и времетраенето на педагогическите ситуации за всяка възрастова група.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра и се организира само в учебно време, т. е. от 15.09. до 31.05. Основният психологически подход, кодиран в програмна система и който прилагаме, е рефлексивният, т.е. процес на осъзнаване, саморегулация, самооценка от личността на детето на знания и поведенчески модели. Рефлексията се разгръща в 4 аспекта:

- комуникативен;
- кооперативен;
- интелектуален;
- личностен.

Най-важният момент на рефлексията е осъзнаването. То се състои от определени действия, свързани с критериите за осъзнато възприемане от детето на определени знания.

Четирите аспекта на рефлексията отговарят на четирите равнища на педагогическата ситуация като форма на педагогическо взаимодействие с деца.

Първо равнище на ситуацията отговаря на комуникативния аспект на рефлексията. Във формален план това е равнището на непълната и неподредена информация. Целта е да се извлече информацията от детето по дадена тема за деня и да се стимулира интерес към конкретен обект или явление. Използват се:

- Форма- момент на свободно изразяване
- Метод- разговор;
- Похвати: провокационни и уточняващи въпроси;
- Средства- художествена литература, филм, музикални откъси;
- Резултат– учителят не дава информация на децата. Те остават с нагласата, че днес ще се говори по очаквана от тях тема.
- Организация на обстановката- децата са седнали в затворен кръг. Създава се комфиртна обстановка, приближена до семейните условия. Тук се спазват изискванията за говорния етикет и принципите на активното слушане.

Второ равнище на ситуацията отговаря на кооперативния аспект на рефлексията.

Във формален план това е равнището на непълната, но повредена информация.

Целта е да се даде начална информация на детето по дадена тема за деня и да се стимулира дейност чрез извършване на действия в хода на обучаващата игра. По този начин се изграждат игрови умения у детето в хода на играта. Детето по пътя на пробата и грешката научава различни неща за познавателния обект. То се самообучава. Тук учителят използва изследователския подход.

Основният метод е автодидактичната игра, които се разгръща на 4 етапа:

- упражнение;
- игрово упражнение с дидактичен компонент;
- игрово упражнение с игров компонент;
- същинска игра.

Похвати: въпроси, указание, поощрение.

Средства: материали за автодидактични игри.

Резултат: Децата получават първоначална информация за познавателния обект или явление чрез средствата на обучаващата игра.

Трето равнище на ситуацията отговаря на интелектуалния аспект на рефлексията.

Във формален план това е равнището на пълната, но неподредена информация.

Целта е децата да отделят елементите в познавателния обект или явление и тяхната целеполагаща единица т.е. осъзнаване на знанията.

Методи: графично моделиране, действено моделиране.

Похвати: въпроси, поощрения, указание, самооценка.

Средства – индивидуални книжки за детето от програмна система „Ръка за ръка“.

Резултат: Децата осъзнават знания за познавателния обект или явление.

Четвърто равнище на ситуацията отговаря на личностния аспект на рефлексията:

Във формален план това е равнището на пълната и подредена информация.

Целта е децата да извършват пренос на знания

Методите са: словесно-логическа задача, самостоятелно-творческа задача, диагностично интервю и др.

Похвати: въпроси, поощрения, самооценка

Средства: музикални произведения, материали и др.

Резултат: Децата извършват пренос на знания за познавателния обект или явление. Това са т. нар. преносими умения, които не се свързват с конкретните ОН и включват разбиране на личните потребности в образователния процес и спомагат за откриване на възможности и способности за преодоляване на трудности в ученето както самостоятелно, така и в групи.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са: утринна гимнастика, дейност по избор, индивидуална работа, игри, занимания по интереси, разходки, излети, екскурзии, празници, развлечения, състезания, излети, викторини, подвижни и спортно-подготвителни игри. Организират се с цел надграждане представите, уменията и отношенията на децата.

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	**I група**	**II група**	**IIII възр. група**	**IV възр. група**
	(15 – 20 мин.)	(15 – 20 мин.)	(20 – 30 мин.)	(20 – 30 мин.)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
1. Български език и литератур	1	2	2	3
2. Математика	1	1	2	3
3. Околен свят	1	2	2	2
4. Изобразително изкуство	2	2	2	2
5. Музика	2	2	2	2
6. Конструиране и технологии	1	1	2	2
7. Физическа култура	3	3	3	3
Минимален общ брой педагогически ситуации	**11**	**13**	**15**	**17**
Целодневна организация	**11**	**13**	**15**	**17**

ДГ „Еделвайс” гр. Кюстендил

ул. „Бенковски” № 12, Website: www.dg- edelvais.com, тел. +359 78 55 20 71,
email: info-1000056@edu.mon.bg

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (3 – 4 г.)

Форми, Времетраене	**Понеделник**	**Вторник**	**Сряда**	**Четвъртък**	**Петък**
06.30 – 08.15 ч. ДФ	Прием на децата (Игри, дейности по избор и др.)				
08.15 – 08.30 ч.	Утринна гимнастика				
08.30 - 09.00 ч.	Подготовка за закуска Закуска				
9.00 – 9.30 ч. ДФ	Подвижни игри и др.				
9.30 – 9.50 ч. ПС	Математика	Околен свят	БЕЛ	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии
9.50 – 10.00 ч.	Почивка				
10.00 – 10.20 ч. ПС, ДФ	**ДФ**	**ИИ**	**ДФ**	**ДФ**	**ДФ**
10.20 – 10.40 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
10.40 – 12.00 ч. ДФ	Дейности по избор, игри на открито, разходки и др.				
12.00 – 12.30 ч.	Подготовка за обяд Обяд				
12.30 - 15.00 ч.	Подготовка за сън Следобеден сън				
15.00 – 15.40 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
15.40 – 16.00 ч. ПС	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
16.00 – 18.30 ч. ДФ	Игри, дейности по избор и др. Изпращане на децата				

Методи за проследяване на постиженията- наблюдение, беседа, разказ, практически задачи и др.

ДГ „Еделвайс” гр. Кюстендил

ул. „Бенковски” № 12, Website: www.dg- edelvais.com, тел. +359 78 55 20 71,
email: info-1000056@edu.mon.bg

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ВЪВ ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (4 – 5 г.)

Форми, времетраене	**Понеделник**	**Вторник**	**Сряда**	**Четвъртък**	**Петък**
6.30 – 8.15 ч. ДФ	Прием на децата (игри, дейности по избор и др.)				
08.15 ч. – 08.30 ч.	Утринна гимнастика				
08.30 - 09.00 ч.	Подготовка за закуска Закуска				
09.00 – 09.20 ч. ПС	Математика	Околен свят	БЕЛ	Околен свят	Конструиране и технологии
09.20 – 10.00 ч. ДФ	Подвижни игри и др.				
10.00 – 10.20 ч. ПС, ДФ	БЕЛ	Изобразително изкуство	ДФ	Изобразително изкуство	ДФ
10.20 - 10.40 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
10.40 – 12.00 ч. ДФ	Дейности по избор, игри на открито, разходки и др.				
12.00 – 12.30 ч.	Подготовка за обяд Обяд				
12.30 – 15.00 ч.	Подготовка за следобеден сън Следобеден сън				
15.00 – 15.30 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
15.30 – 16.10 ч.	Подвижни игри и др.				
16.10 – 16.30 ч. ПС	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
16.30 - 18.30 ч. ДФ	Игри, дейности по избор и др. Изпращане на децата				

Методи за проследяване на постиженията- наблюдение, беседа, разказ, практически задачи и др.

ДГ „Еделвайс” гр. Кюстендил

ул. „Бенковски” № 12, Website: www.dg- edelvais.com, тел. +359 78 55 20 71,
email: info-1000056@edu.mon.bg

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (5 – 6 г.)

Форми, времетраене	**Понеделник**	**Вторник**	**Сряда**	**Четвъртък**	**Петък**
6.30 – 8.15 ч. **ДФ**	Прием на децата (Игри, дейности по избор и др.)				
08.15 – 08.30 ч.	Утринна гимнастика				
8.30 - 9.00 ч.	Подготовка за закуска Закуска				
09.00 – 09.30 ч. **ПС**	Математика	Околен свят	Математика	Околен свят	Конструиране и технологии
09.30 – 09.45 ч.	Почивка				
9.45 – 10.15 **ПС,** **ДФ**	БЕЛ	Изобразително изкуство	БЕЛ	Изобразително изкуство	ДФ
10.15 – 10.30 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
10.30 – 11.00 ч. **ПС,** **ДФ**	ДФ	ДФ	Конструиране и технологии	ДФ	ДФ
11.00 – 12.30 ч. **ДФ**	Игри на открито, разходки, дейности по избор и др.				
12.30 – 13.00 ч.	Подготовка за обяд Обяд				
13.00 – 15.00	Подготовка за сън Следобеден сън				
15.00 – 15.30 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закиска				
15.30 – 16.00 ч. **ПС**	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
16.00 – 18.30 **ДФ**	Игри, дейности по избор и др. Изпращане на децата				

Методи за проследяване на постиженията- наблюдение, беседа, разказ, практически задачи и др.

ДГ „Еделвайс” гр. Кюстендил

ул. „Бенковски” № 12, Website: www.dg- edelvais.com, тел. +359 78 55 20 71,
email: info-1000056@edu.mon.bg

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ И ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (6 – 7 г.)

Форми, времетраене	**Понеделник**	**Вторник**	**Сряда**	**Четвъртък**	**Петък**
06.30 – 08.15 ч. ДФ	Прием на децата (игри, дейности по избор и др.)				
08.15 – 08.30 ч.	Утринна гимнастика				
08.30 - 09.00 ч.	Дейности по избор				
09.00 -09.30 ч.	Подготовка за закуска Закуска				
09.30 – 10.00 ч. ПС	Математика	Околен свят	Математика	БЕЛ	Математика
10.00 – 10.10 ч.	Почивка				
10.10 – 10.40 ч. ПС	БЕЛ	Изобразително изкуство	БЕЛ	ОС	Конструиране и технологии
10.40 – 10.50 ч.		Подкрепителна закуска			
10.50 – 11.20 ч. ПС, ДФ	ДФ	ДФ	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	ДФ
11.20 – 12.30 ч. ДФ	Игри на открито, дейности по избор и др.				
12.30 – 13.00 ч.	Подготовка за обяд Обяд				
13.00 – 15.00 ч.	Подготовка за следобеден сън Следобеден сън				
15.00 – 15.30 ч.	Подготовка за подкрепителна закуска Подкрепителна закуска				
15.30 – 16.00 ч. ПС	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Музика	Физическа култура
16.00 – 18.30 ч. ДФ	Игри, дейности по избор и др. Изпращане на децата				

Методи за проследяване на постиженията- наблюдение, беседа, разказ, практически задачи и др.

3. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА:

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по образователни направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Тематичното разпределение се разработва от учителите диференцирано или интегрирано за всяка от възрастите в рамките на разновъзрастовата група, като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Образователната подготовка по БДП на децата в ДГ „Еделвайс“ се провежда самостоятелно в ОН „Околен свят“, ОН „Конструиране и технологии“ или интегрирано в останалите образователни направления и режимни моменти. Минималният брой на педагогическите ситуации за обучението по БДП в детската градина е:

Първа група- 5 педагогически ситуации;
Втора група- 5 педагогически ситуации;
Трета група- 6 педагогически ситуации;
Четвърта група- 7 педагогически ситуации.

Темите по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование и теми от тематична област „Действия при бедствия, аварии и катастрофи“ се осъществяват във всички възрастови групи в обучението по ОН "Околен свят" и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие.

Във връзка със ЗЗД, в тематичните разпределения на детската градина са включени теми по проблемите на равенството на мъжете и жените.

Тематични разпределения по образователни направления за първа, втора, трета и четвърта възрастова група (Приложение 1);

Тематични разпределения за провеждане на обучението по ГЗЕИО, БДП и тематична област „Действия при бедствия, аварии и катастрофи“ за първа, втора, трета и четвърта възрастова група (Приложение 2).

Учителите на групи сами определят методите на педагогическо взаимодействие, съобразно интересите на децата и спецификата на образователната среда.

4. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите**.**

Сътрудничеството и взаимодействието с родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина. Те са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез:

- индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- срещи с родителите;
- присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование – открити практики, изложби, тренинги, тържества, празници, развлечения, състезания, ден на отворени врати;
- информиране на родителите за индивидуалните постижения на децата, които се отразяват и в детско портфолио;

- други форми за комуникация – интернет страница на детската градина, информационни табла за родители.